

**Magyarországi és kiadó-  
hivatal:**  
Magdi-utca 1. szám.  
Telefonszám 168.  
Megjelenik  
kivételével a kora  
reggeli órákban.

# MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva

Egy óra 5-40 korona.

Egy hétre 1-20 korona.

Vidéken:

Félévre 30 korona.

Egy óra 5-50 korona.

FOSZERKESZTŐ:  
Dr. ESPERSIT JÁNOS.SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS  
KOVÁCS SÁNDOR.SZERKESZTŐ  
GROSS HENRIK.KIADÓTULAJDONOSOK:  
KOVÁCS SÁNDOR ÉS TÁRSAL.

## Züllő közélet.

„A születés fájdalom, az öregség fájdalom, a betegség fájdalom, a halál fájdalom... kívánságunk el nem érése fájdalom: szóval a földi dolgokhoz való ötszörös ragaszkodás fájdalom” — tanítja Buddha. — Mi magyarok rövidebben fejezhetjük ki lelkivilágunk mostani érzéseit: „Magyarnak lenni fájdalom!”

Megcsináltuk a forradalmat vér nélkül, méltóságteljesen. De nem élvezzük. Idegen nemzetek igényei szakgatják az ország határait s mi nem tudunk védekezni ellene, de nem is akarunk. Azok, akiknek védeni kellett volna a magyar földet, védelem helyett katedrai bölcseséggel állottak elő: földrajzi határ nincs, nyelvhatárok szerint igazodjunk. Aki ez ellen tiltakozik, az háborus uszító. A nagy szabadságban elvész a haza védelmének szabadsága. Hiszen lehet, hogy a nemzetiségek lakta országok végzete ez a felosztási processzus, mint a hogyan emberi végzet a halál. Ne kívánja azonban senki tőlünk, hogy érzéseink teljes kizárása mellett, agyunk hideg bölcselkedésével kezeljük ezt a kérdést. Szüleink halála is elháríthatatlan végzet és ha ott látjuk ólálkodni az enyészetet szüleink élete körül, mégis mindent elkövetünk annak elhárítása érdekében. A halál logikáját nem tudjuk megérteni soha s elvesztett szüleink halálán kifakadunk a végzet ellen s összetört lélekkel zokogunk. — De a haza feldarabolásáért már keseregni sem szabad!

De van tovább! A forradalom politikusai mondják és az élet millió égbekiáltó igazságtalansága bizonyítja: a vagyonelosztás mai rendje brutális a civilizáció ellen: alap és igazságtalansághoz; rendszer a modern rabszolgaságra. Fejelméletlen politikusok azonban, mielőtt megfontolt mértéket állítanának fel a nagy igazságtalanságok megszüntetésére, hirdetik a világsodának Magyarországon való megszületését, mintha ez a szegény, darabokra töredező ország volna a világnak legalkalmasabb pontja az emberiséget üdvözítő eszmék megteremtésére. Hirdetik a vagyon elkobzást és a kommunizmust. Az igazságtalanságot egy másik igazságtalansággal akarják agyonütni; a piszkos fürdővízzel ki akarják önteni a csecsemőt is. El akarják venni a szegény emberektől az élet

legszívesebb álmát, hogy az új világban verejtékes munkájuk eredményeképp valaha még jó módban is élhetnek. Bölcsék és politikusok! Micsoda szürke valóság az, amit az embereknek adni tudtok elrabolt államaik helyett, amely álmoknak utja színes virágokkal teli s hátára végtelen? Micsoda hatóerő fogja előre hajszolni a szomorú élet utján az embereket, ha elveszítik tőle a koldus nyomorát is vigasztaló reményt? Buddha lelket megörölő pesszimizmusa lesz akkor urrá az embereken, amely a keleti népek fejlődésének utjában áll, mivel a földi dolgokhoz való ötszörös ragaszkodás csak fájdalom!

De van még tovább is. A halálnak és az életnek, a multnak és a jövőnek ezen a határmegyén, mikor milliók megtépett lelke, millió aggodalomban gyötrődik; mikor mindenki lesi, várja, hogy a holnapi napon a megoldatlan ezernyi baj és sürgős veszedelem ellen, valami orvosságot talál új életünk vezető szelleme, a kormány: akkor odafönt egy alig elcsitult, szomorú emlékü multnak hazajáró lelke kísért. Heteken át pártok érvényesülésének tusája, személyek torzalkodásának helyét s az ország megdőbent lakossága szomorúságra eszmél csendesen: az emberek változtak, csak a rendszer maradt a régi! A pártok és személyek érdekét fölébe emelik az ország érdekének. Nem igazságot keresnek ma sem a közéletben, csak hatalmat. Olyan a helyzetünk, mint a súlyos sebesültté, a kinek ágya körül azon vitatkoznak az orvosok, milyen formájú kötést alkalmazzanak s míg vitatkoznak, elvérzik a beteg!

Igy siklunk a lejtőn lefelé. Aki ezzel a helyzettel elégedetlen és nem zeng dicsőimnuszokat a mai kormányzatnak: az ellenforradalmár. Ha pedig valaki már biztos pozíciót szerzett magának a mai nagy bizonytalanságban, annak ténykedése ellen nem érvek vonulnak fel, hanem életén család orgyilkosok marakodnak. Ime, ide züllöttünk! A pártok egymást gyanúsítják s Marat rágalmazó rendszere lesz urrá a közéletben.

Mindegyik a másiktól a forradalom vívmányait látszik félteni, pedig csak a hatalmat félti. Forradalmi törekvések rémképeit dobják jobbról is balról is bele a közéletbe. A szegény országnak elgyötört népe pedig folyton remegésben él, nem tudja senki, mit hoz a holnap. Csak egy a bizonyos. A forradalom

víványa t semmiféle összeesküvés, vagy rendbontó szervezet ki nem tudja ragadni a kezünkből, ezt csak a saját hibáink bűneink vehe-

tik el tőlünk, ha a forradalom erejével élni nem tudunk, vagy visszaelünk vele!

## A békekonferencia ülése.

Ma az oroszokról tárgyaltak.

A „M. T. I.” jelenti: Wilson elnök, valamint a szövetségesek s a hozzájuk csatlakozott államok miniszterelnökei és külügyminiszterei kedden délelőtti 11 órától 1-ig, majd d. n. 3-6-ig tárgyaltak Japánország képviselőinek részvételével a francia külügyminiszteriumban. A délelőtti tanácskozáson Scaveniun dán követ tett jelentést Oroszország különböző részeinek állapotáról s helyzetéről. Erről folyt tanácskozás délután is. Az orosz ügyekről már be is fejezték a tárgyalást s most már a szerdai ülésen megszövegezik a záró indítványokat.

## Csehország nem akar tudni Ausztriáról.

Kramarz cseh miniszterelnök tegnap a Matin tudósítója előtt odanyilatkozott, hogy a franciák óvakodjanak a bolsevik agitációtól. Csehországban a helyzet kitünő. Nem is lehet más egy hazafias nemzetnél, mely új életet kezd élni. orosz és Lengyelországból azonban olyan emberek jönnek Csehországba, akik ellen óvintézkedéseket kell tenni. Ausztriáról azt mondta: Ausztriával semmiféle megegyezést nem akarunk. Egyáltalában nem bizunk az osztrákokban.

## Forradalom Portugáliában.

Portugália ajból királyság.

Madridból jelentik: A táviró és telefon összeköttetés Portugáliával megszakadt. Lisszabon csatlakozott a monarchista mozgalomhoz. Lisszabonban, Portóban és Portugália

több városában Mánuel volt királyt ismét kikiáltották királynak. A monarchista mozgalom erősen terjed.

## A rutének elszakadtak Magyarországtól.

7 vármegye leszakadása Magyarországtól.

Munkácsról jelentik: A ruszinok nemzeti tanácsa tegnap Munkácson gyűlést tartott, melyen összesen 420 rutén kiküldött jelent meg. A rutén nemzetgyűlés kimondta, Magyarország összes ruténjeinek Magyarországtól való elszakadását és Ukránához való csatlakozását. Ezzel a határozattal Ung, Bereg, Máramaros, Sáros Szepes, Zemplén, Abony és Ugocsa megyék szakadnak le Magyarországtól. A gyűlés megválasztott 4 követet akik a Magyarországot környező államok államfőinek befogják jelenteni a Magyarországtól való elszakadást. A magyar kormányhoz is követet küldenek s bejelentik az elszakadást.

## A magyar belpolitika hírei.

### Mit akarnak a radikálisok? Elkészült a 48-as függetlenségi párt programja.

A radikális párt vezetősége abban állapodott meg, hogy sürgetni fogják a nemzetiségi miniszterium betöltését. A miniszteri állásra Varjas Lajos aradi kormánybiztos jelölték. A tegnapi minisztertanács foglalkozott ezzel s elhatározta, hogy tekintettel arra, miszerint a nemzetiségek lakta területek idegen megszállás alatt vannak s így a magyar kormány hatáskörén kívül esnek, a nemzetiségi miniszteri állást nem töltik be.

Lovász Márton volt kultuszminiszter elkészítette a függetlenségi 48-as köztársasági párt programját. Ma terjesztették volna elő a pártgyűlésen, de a függetlenségi párti miniszterek arra kérték Lovászyt, hogy halassa el szombatig a pártprogram előterjesztését. A pártprogramtól remélik a megváltott pártegység helyreállítását. Juhász Nagy Sándor államtitkár, lit az igazságügyi tárcával kínálta meg, csak abban az esetben hajlandó elfogadni a miniszteri tárcát, ha a pártegység helyreáll.

## Berinkegy a felekezeti izgatás ellen.

Az Ebredő Magyaroknak nagy küldöttsége járt ma délután Berinkegy Dénes miniszterelnöknel. A küldöttség szóca kérte, hogy a kormány biztosítsa nekik a szólásszabadság, az egyesülés és a gyülekezés jogát.

Berinkegy miniszterelnök válaszá-

ban kijelentette, hogy a szólásszabadságot, az egyesülési és gyülekezési jogot mindenkivel szemben megakarják és meg fogják védelmezni, de azt is kijelentheti, hogy ha az Ebredő Magyarok társasága ezt a jogot felekezeti izgatásra használja fel, akkor szemben fogja találni őt és a kormányt. Majd így folytatta a miniszterelnök: Magyarország 1526 óta barcol a vallásszabadságért és függetlenségéért. Most elérkezett az idő, amikor

végre itt vagyunk a szabadság kapujában. Es most ezen a kapun nem tudunk bemenni, ha önök a felekezeti visszavonás csirait hintik el. De ha önök a felekezeti béke ellen izgatnak, kiméletlenül fogunk eljárni. Jaj annak a fának, amelyen ilyen gyümölcsök teremnek, jaj annak a kertnek, amelyben ilyen virágok nyílnak. Ha önök szólásszabadságot akarnak, támogatni fogjuk, de ha felekezeti izgatást és gyűlölséget szítnak, legyenek elkészülve arra, hogy erőlesen fogunk fellépni.

**HIRDETÉSEKET** felvesz és jutányos áron közli a MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG kiadóhivatala, Szeged-úton 1. szám, Dégi-ház. Telefon szám: 162.

## A földművelésügyi miniszter nyilatkozata

a mezőgazdaság gépszükségletéről, a tavaszi vetőmagellátásról és a birtokreform végrehajtásáról.

A sokáig elhuzódott kormányválság különösen kínosan érinté a gazdaközöniséget, amennyiben még most se tudunk róla biztosat, hogy mi lesz a földbirtokreformmal.

Buza Barna miniszter a földreform előmunkálatairól a következőket tette:

A földreform előkészületeiben megakasztott bennünket a kormányválság. A több több száz tagból álló organizációt én mint lemondott miniszter most nem csinálhatom meg. Viszont a válság elhuzódása a nagyfontosságú munkálatokat késlelteti. Ha a válság elintéződik, akkor egyik legfontosabb feladatunk lesz, hogy az új gazdaságok gépszükségletét biztosítsuk. Tárgyalásokat folytatunk a meglévő gazdasági gépjárművel a szállításra. A fegyvergyárakkal is folynak tárgyalások, hogy mezőgazdasági gépek gyártására rendezkedjenek be. Mindamellet tisztában vagyok vele, hogy ezidő szerint bármennyire kívánatos volna is, pusztán a hazai gépipar útján nem tudjuk biztosítani a mezőgazdaság gépszükségletét. Ezért föltétlenül be akarom vonni a gépéllátás munkájába a mezőgazdasági gépkereskedőinket is, akik országos szervezetük útján fel is ajánlották közreműködésüket. Igénybe akarom venni őket egy a gépek importálásánál, amitől bizonyos politikai előnyöket várok, mint a szétosztás munkájában.

Minden lehető intézkedés megtörtént a tavaszi vetőmagszükséglet biztosítására. Most folyik a leltározás. Remélhető, hogy az egész szükséglet fedezve lesz. Ezen a héten megkezdődik a vetőmag szétküldése a vidékre.

Gazdasági intézkedéseinknél a legnagyobb mértékben fel akarjuk használni az újonnan felállítandó mezőgazdasági kamarát. A törvényjavaslat készen van. Ha a minisztertanács letárgyalja, pár hét alatt megalakulhatnak a községi, járási, kerületi kamarák és az országos mezőgazdasági kamara. Ezek a

gazdaközöniségek lesznek a decentralizált szervei. Különösen nagy feladatuk lesz a mezőgazdaságot illető résznek a szétosztásnál, vetőmagvak, gyümölcsoltványok szétosztásánál. Ezekre az izzig végig demokratikus szervekre kívánom bízni a jövő mezőgazdasági közigazgatást.

## Válasz

a M. U. január 22 én megjelent „Azért” című közleményre.

Hírlapi polemikával nem nagyon kedvel foglalkozom, nem különösebben az ügyben, melyről az „Azért” című cikk megjelent. Nem sokat törődöm azzal sem, hogy szimpatikus vagyok-e vagy sem szalon elvtárs cikkíróknak. Néhány sorban azonban mégis megadom válaszomat.

Ön azt állítja elvtárs, hogy velem szembe vettem a földesúri ügyben ezt a „földesúri dologkerülő brutális fráterit”. Nem, ezt tagadom, én csak a csendőrség megtorló nyomozó eljárását bíráltam abban a megvilágításban, hogy az éppen az adott esetben is a régi rendszer szelektív mutatta a brutális megtorló eljárásával. A vöcsökdemokrata párt nem azonosította magát ebben az ügyben, sőt elléte azt.

Meggondolatlan egyének ha megtették, már atáma vagyunk. Azonban lehetett volna a nyomozást más módon is vezetni és megtorolni. Feltételeztem azon egyének föl, hogy nem tagadták volna le tettüket, a bíróság pedig majd elvégzi a megtorlást.

A másik dolog amire nézve válaszolok a fősztolgabíró megvádolására, elismerem, hogy fiatal vagyok, de nem vagyok annyira fiatal, hogy ne látnék át cikke éljén. Ha megvádoltam a fősztolgabíró, viszem az esetleges következményeit. Elvtársam, ön akarja nekem előírni kötelességemet? Nem, ezt nem fogadhatom el. Nekem éppen elég az, ha a „nép” meggyőződött róla, hogy a nemzetvétség megtalálta a szóban forgó cukor mennyiséget akkor, midőn a januári cukor mennyiségét még nem kapta meg a központi járás fősztolgabírója.

Nem sokkal fontosabb-e a nép itélete ma, mint esetleg egy év múlva a bíróságé?

Rózsa Ferenc párttitkár.

Menekülés a betétektől. Pénzügyi körökből most nyert értesülésünk szerint egyik budapesti nagy bank ma felmondott több 250.000 koronán felüli betétet. A folyton emelkedő abnormális pénzbenesség mellett érthető, hogy a nagy intézetek már maguk is szabadulni akarnak a fölösleges tőkéktől, a melyekkel a mai körülmények között semmit sem tudnak kezdeni. Több vidéki intézet már beszüntette a betéti kamatláb lerítését, sőt vannak olyanok, amelyek őrési díjat számítanak, mert fölöslegeiket sem használni, sem pedig Budapestre küldeni nem tudják.

## NAPI HIREK

Tisztújító nagygyűlés a III. függetlenségi körben. Folyó hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor tisztújító nagygyűlést tart a III-ik függetlenségi kör a Sörházban épületében levő helyiségében. Elnökség.

A gazdák és a hadinyereség adó. Az OMGE gazdasági szakosztálya legutóbb tartott ülésében foglalkozott Szende pénzügyminiszternek az utólagos hadinyereségadó kivételére vonatkozó javaslatával. A szakosztály felfogása szerint a javaslat nem egyéb, mint vagyonelkobzás és az adóalanyok túlterhelése. A pénzügyminiszter tervezete elejti a progressziót és nem veszi figyelembe, hogy a jövedelemtöbblet még nem nyereségtöbblet. Hamarosan nagy pénzkészletet akar az állami rendelkezésre bocsájtani, ki zárván a termelő munkabiztosítását, elvonja a szükséges tartalékokat, az új kulturák berendezését. A gazdasági szakosztály több felszólalás után megállapítja, hogy a pénzügyminiszter egész politikájába behálózó láncszem ez a tervezet, amely a mezőgazdaságot károsítja, holott minden erővel annak rekonstrukciójára kellene törekedni, elhárítania, a szakosztály azt is, hogy faterjesztést intéz a miniszterhez, amelyben kifejti aggodalmait a javaslattal szemben. Helyesli a szakosztály az adótel való menekülésről való néptörvényt. Az elv helyes, de gyakorlati végrehajtása sok visszacsúszást vezethet.

Hadikölcsönökkel is lehet adót fizetni. Budapestről jelentik: A hadikölcsönök körül huszonöt százalékos visszacsúszás egész gazdasági életünkre békítő hatással van. A hadikölcsönök járására aláírta a jövőbe vetett hitet. A kormány eddigi intézkedései teljesen hatálytalanoknak bizonyultak. Az Osztrák Magyar Bank egy darabig korlátlanul folyósított hetvenöt százalékos lombardkölcsönöket, de midőn azt látta, hogy a bankok egész állományukat áttolják, másrészt pedig a esetek erősen tiltakoztak a bankprós egyoldalú igénybevétele ellen, szigorításokat kellett életbeléptetni. A kormány most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a hadikölcsönökkel rendelkezők helyzetét szánja. A pénzügyminiszter előterjesztése alapján a kormány törvényben fogja kimondani, hogy az összes hadikölcsön típusok kibocsájtásuk időpontjára való tekintet nélkül a háborús költségek fedezésére szolgáló vagyon- és hadinyereségadókat fizetésére kibocsájtási árfolyamokon felhasználhatók.

Felhívás. Kéretnek az asztalos iparosok, hogy e hó 23-án, azaz csütörtökön este 6 órára az ipartestület székében tartandó ülésen jelenjenek meg. Tárgy: a munkások által benyújtott kollektív szerződés tárgyalása.

Idegenek nyilvántartása. A belügyminiszter rendelete szerint az itt letelepedni óhajtó hadifoglyokat, mint idegeneket kell kezelni és letelepedési kérelmük is ilyen értelemben kezelendő.

A lefoglalt árúk kezelése. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsájtott ki, amelyben a büntető eljárás során lefoglalt ipar- és élelmiszerárúk a közellátás céljaira való felhasználásával foglalkozik. Ennek lényegesebb pontjai: az eljárás során lefoglalt élelmiszerárúkat vonatkozólag úgy intézkedik, hogy ezek az Országos Közélemezési Hivatalhoz jelentendők be. Ellenben az elkobzott iparárúk közvetlen az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságnak hozandók tudomására. A lefoglalt árúknak a közellátás céljaira való felhasználása tekintetében az árvizsgáló bizottság elnöke saját hatáskörében intézkedik.

A kormány olesó butort kényszerít. A lakáshány ikerestvére, a butorinség is keseríti azokat, akik manapság tisztességes otthon akarnak maguknak berendezni. A butoraktárak készletei egyre fogyanak és ezzel egyidejűen mértéketlenül drágulnak: a gyárak pedig — mintha amerikáznának — nem dolgoznak, bár sem nyersanyaghiány, sem egyéb ok nem gátolja őket ebben. Látva a helyzetet, a kormány akarja kezébe venni a butorüzora megékezesét. Azt tervezik, hogy a kormány kezébe veszi a rendelkezésre álló készleteket és részben meglévő gyárakban, részben hadviselt kisiparosokkal földolgoztatja azokat. Hogy a butor lehetőleg olesó legyen, csak néhány nagy tömegben való alkalmas típust terveznek, izléses kivételben. A butorokat azután a kormány valamely alkalmas szerv útján, több évi részletfizetésre is, szándékozik az igénylőkhöz eljuttatni. A terv kivitele igen nagy tőkét és apparátust kíván, de a cél megérdemli az áldozatot és fáradságot.

Felhívás a hadból hazatért katonákhoz. Felhívjuk a hadból hazatért katonákat, kik a legszorosabban véve reá vannak utalva ruhasegélyre, jelentkezzenek a munkástanács hivatalos helyiségében, egyben értesítjük az illetőket, hogy előbb ki lesz nyomozva, kik vannak rászorulva. A munkástanács.

Felhívás. Felhívjuk a közönséget, hogy akik a lókörháznál lovat kívánnak vásárolni, jelentkezzenek a munkástanácsnál. Igazolványok itt lesznek kiállítva. A munkástanács.

Behajtják az adóhátralékokat. A pénzügyminiszterium 156319/1918. számú rendeletével a 3382/1914. számú rendeletét hatályon kívül helyezte és az adóhátralékosoknak soraon kívül behajtását elrendelte: ennélfogva felhívjuk mindazokat, akiknek adóhátralékaik vannak, hogy az adóhátralékaikat fizessék be, mert ellenkező esetben a hátralékuk rajtuk személy válogatás nélkül még

akkor is teljes szigorral fognak behajtani, ha a hátralékos hadban volt.

— **Jótekonycélu művészhangverseny.** Babics Vilma opera-énekesnő, Némethi Feri hegedűművész és egy hírneves zongoraművész közreműködésével február hó 1-én jótekonycélu hangverseny lesz Makón. A közönség mindenesetre rokonszeggel fogadja a komoly művészi eseményt és a hangverseny bizonyára ugy erkölcsileg mint anyagilag nagy sikert fog elérni. A hangverseny programját legközelebb i-mertjük.

— **Meghívó.** A makói eszerp- és téglagyári munkások szakszervezettel csoportjához tartozó ifjúság Dr. Petrovics György kormánybiztos ur és neje, Dr. Szoboszlai István rendőr főkapitányhelyettes ur, Czibus István főhadnagy ur, Boromisza Jenő és neje, Bodor Sándor és neje védnöksége mellett 1919. évi január hó 26-án saját könyvtárak javára a Korona szálloda disztermében. Puresi Károly jó hírű zenekara közreműködése mellett táncmulatságot rendeznek, melyre a tisztelt közönséget meghívja a bálrendezőség. Belépti-díj személyenként 6 korona. 3 tagú családjegyet 15 korona. Kezdet este 7 órakor. Felülfizetésekközönnettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Felkérem** mindazon bajtársakat, akik velünk dolgoztak, vagyis a Dippold hadnagy felügyelete alatt hadi munkán dolgoztunk, hogy folyó hó 24-én délelőtt a kistanácssteremben jelenjenek meg, összejárva végett. Török Istvánnal lesz összejárva. 392

— **Elveszett** a Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyelete makói 408. számú főközpontjára betevőnek 7452. számú takarékbetét könyveveskéje. Megtaláló sziveskedjék ezen nem nagy összegről szóló könyveveskét az Arad Csanádi Takarékpénztár makói fiókjánál, a rendőrségnél, vagy a ipartestületi szolgánál beszoigáltatni.

— **Vadászbál.** A makói rákos fagyasztási szövetkezettől 1919. évi január 26-án vadászbál tartatik. A bálon a rendezőség öt nyulat sorsol ki minden díjazás nélkül. Belépti-díj személyenként öt korona. Kezdet este 7 órakor. A bál tiszta jövedelmének fele a makói hadiárvák javára lesz fordítva.

— **Levelezés szibériai hadifoglyainkkal.** A dán vöröskereszt kirendeltsége értesítette a magyar Vöröskereszt hadifoglyámolító és tudósító hivatalát, hogy az esetleg hozzá Szibériából érkező hadifogly levelezést haladéktalanul az érdekelt családokhoz továbbítani fogja. Együttal készségeit nyilvánította arra, hogy a Szibériában internált magyar hadifoglyoknak szánt rövid levelezéseket továbbítja. Az ilyen fajta levelezés egyszerű vagy válaszos vöröskeresztes levelező lapra irandó és borítékban a következő címre

küldendő: Wiener Expositur des Daenischen Roter Kreuzes Wien, L., Rathausstrasse 5.

— **Mindenkit érdekel, hogy a következő árukat hol szerezheti be:** Krep-papír, vegyes színben a legfinomabb réz ceruza-éldő; erős katonanotesz; zsebben hordható előjegyzési napló; erős, nagy papír-pénztárca; „Gavallér” cigarettá hüvely, vattával ellátva és „Gavallér” cigarettá-papír; **Öngyújtóhoz tüzkő; penkaja-ceruza Kovács Sándor papír kereskedésében, Szegedi-utca 1. sz.**

## Eljegyzési kártya

minden igénynek megfelelően, esinos és izléses kivitelben jutányos áron készül **Kovács Sándor és Társai** könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1. szám.

## SZINHÁZ

A nagy érzés. A Korzó mozi igazgatóságának ma estére sikerült egy nagyhatású Nordisk drámát megszerezni, mely a „Nagy érzés” címen négy hatalmas felvonásban fogja gyönyörködtetni a közönséget. Maga az a tény, hogy Nordisk kép kerül bemutatásra, már az is sikert jelent, hát még ha azt is jelezzük, hogy a főszerepben a legbájosabb szöke csoda Else Fröhlich játszik, aki utolérhetetlen művészetével már annyi kellemes órát szerzett a mozilátogatóknak.

## Nyilttér.

E rovatban közöltekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felelhetetlen jó férjem, fiam, illetőleg testvérünk

Uj. Bartha Mihály

f. hó 20-án végbement végtisztességételen megjelentek s mérhetetlen nagy fájdalommal részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton is köszönetünket fejezzük ki. Hálás köszönetet mondunk nagytiszteletű Nagy Károly ref. lelkész urnak megható imájáért, a makói hentes és mészáros iparosoknak, a makói rokkant katonáknak megjelenésükért és küldött koszorujukért.

Makó, 1919. január 21.

A gyászoló család.

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik a forrón szeretett feleség, édes jó anya

Czettl Emilné  
Herezeg Mária

f. hó 21-én történt végtisztességén megjelentek s részvétükkel mély fájdalomukat enyhítették, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. Köszönetet mondunk a makói villamostelep igazgató urnak és az összes műszaki és segédzemélyzetnek az irántunk kifejezett részvétükért.

Makó, 1919. január 22.

Czettl Emil és gyermekei.

## REGÉNY

### A patakmalom tündére.

Minden fog fenntartva.

Írta: Tölgyessy Mihály

Fimondani egyikük se merte, de gondolták, hogy a fiatal nagyságos asszony Etelka kisasszony révén veszt el.

Lorántffyné annyira magán kívül volt, hogy alig tudott magához térni. Etelka, kinek szívós lelkét még ez a végzetes fordulat sem bírta meglelemlíteni, váltig biztatta anyját. — Nem szabad megijedni! monda. Csak azért is megfogjuk mutatni, hogy annak a buta parasztnak a felesége meg nem félemlit bennünket. Tagadni fogunk a legvégsőig. Lajosnak nincs tanuja!

— De meg fog esküdni!

— Azt hiszem a bíróság inkább nekünk fogja kínálni az esküt s mi meg is esküszünk.

Lorántffyné összerázkódott.

— Az ég szerelmére, Etelka ezt nem tehetjük.

— Miért nem? Szítás Lajos nem látott bennünket... ez a fő!

— De Elenérnek van olyan tanuja aki látott bennünket akkor este a halottas háznál.

— Ki az?

— A komornyik.

— Bah, az érdekelt tanu! Azt ér visszafogom vetni. Egy fizetett szolgám nem tehet bizonságot gazdáj értekeiben.

— Mindegy leányom, hamisan meg sen esküdhettek — attól tartok, hogy abban a pillanatban elnyel a föld!

Etelka haragosan szoritotta össze öklét.

— De anyám, mikép lehetsz olyan félnék? Ha ezt a pert elvesztjük, ennek egyedül a te határozatlanságod és kislelkűséged lesz az oka. Gondold meg, hogy a Lorántffyak mindenben hősies bátorságukkal tüntek ki.

— Oh leányom, nehéz báternak lenni, mikor agyszólván már torkunkon van a kés! Nagyon belemásztuk ebbe az áldatlan dologba.

— Talán már bánod?

— Magát a dolgot nem bánom, csak ne így csináltuk volna!

— Bah! bigeszté ajakát Etelka. A várhogy csináltuk volna! Erre el lenettük készülve. Ép azért nem szabad kétségbe esnünk.

Ez alatt Elemér maga elé hozatta Dinnyést, hogy még egyszer beszéljen vele.

— Dinnyés monda a feljelentés megvan téve! Önnek most a esendőrhadnagy elé kell mennie.

— És miért?

— Kifog hallgattatni a halottas házban történetekre vonatkozólag. — Nagyon szép! Voltaképp nem is tudom mi történt ott.

(Folyt. köv.)

## BIZTOS

eredményt ér el, ha hirdetését a MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁGBAN adja fel.

## VÁROSI HIRDETÉS.

Makó város gazdasági hivatalától.

### Hirdetmény.

Makó városnak a csipkési erdőrészen levő kubikgödör erdőirtása felesbe való megnyesése folytán előállott mintegy 5000 kőve rőzse és 15 öf fa kisebb részletekben való eladására a f. év január hó 25-én délelőtt 8 órakor a helyszínen árverés fog megtartatni. Az árverés a jelzett időben az ökörcsapás végében az ugynevezett Czene fáknál veszi kezdetét.

Makó, 1919. január hó 20-án.

PÁK, tanácsnok.

### Ruhabeszolgáltatás.

A leszerelt és ruhasegélyezésre rászoruló szegénysorsu makói katonák részére az átvevő bizottsághoz eddig csupán 120 háztartás szolgáltatta be a kormányrendeletben megállapított ruházati cikkeket. Ez indította a hatóságot arra, hogy a beszoigáltatás határidejét f. hó 25-ig meghosszabbította és így mindenki eleget tehessen emberbaráti kötelességének. Egyes tisztviselők és más polgárok elismerésre méltó mennyiségű ruhadarabot szolgáltattak be eddig is.

## Szappanfőző szódát

és pedig 130 fokos legerősebb háboru előtti garantált minőségűt árusítok Baros-utca 12. szám alatt.

Mindenki a saját érdekében tegyen egy próbát bármilyen csekély mennyiséggel!

## MAKULATUR

papiros kilonként bármikor kapható

## Kovács Sándor

papirkereskedésben Szegedi-u. 1.

## Íróasztal

egyszerűbb kivitelű megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Hétköznap  
2 előadás:  
d. u. 6 és  
este 8-kor.

## Korzó mozi

Vasárnap  
előadás:  
3, 5, 7 és  
9 órakor.

1919. JANUÁR 23-ÁN, CSÜTÖRTÖKÖN BEMUTATÓRA KERÜL

# NAGY ÉRZÉS

Nordisk-színmű 3 felvonásban. Ragyogó szép kiállításban.

**Főszerepben Else Fröhlich művésznővel**

**HELYÁRAK:** Páholyülés 4 K, zsélye 3-50, I. hely 3 K, II. hely 2 K, III. hely 1 K. — Péntár d. e. 10 órától.

A mélyentisztelt közönség figyelmét felhívjuk művészi műsorainkra. Válogatott kiegészítő képek. :: Buffet. Kárhatar. Hirdetéseket vetítésre felvesszünk. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

## MAKÓI URÁNIA MOZGÓFÉNYKÉPSZINNŰ

CSÜTÖRTÖKÖN, JANUÁR 23-ÁN 2 ELŐADÁS, 6 ÉS 8 ÓRAKOR

# CYKLAMEN

Színmű négy felvonásban. Irta: Gábor Andor. Filmrealkalmazta és rendezte: Dr. Janobics Jenő.

**NELLY ESKÜVŐJE**

vígjáték.

**HADIKUTYA KIKÉPZÉS**

természetes.

Naponkint elsőrendű műsor. — Számozott jegyek előre váltakozó hatók az előadás napján d. e. 10—12 ig, és d. u. 5 órától.

### Jó homoki borok!

Rizling, erdélyi fehér, kövidinka és régi-fajta hazai szőlőből nyert schiller vagy egész vörös 300 literrel feljebb minden mennyiségben kapható visszavonásig alábbi

#### ÁRAKON:

Sepről lefejtve rizling zöldfehér ltr. 750 K  
" " erdélyi fehér " 750 K  
" " kövidinka " 650 K  
" " schiller és vörös " 480 K

### VASS SÁNDOR

vegyeskereskedőnél, Szeged-Alsóközpont. Telefon szám 1. — Minták megtekinthetők mindennap Szegeden, Kossuth Lajos Sugár-ut 29. szám alatt. Telefon szám 522. A megvásárolt mennyiség esetről-estetre egyezség szerint ott át is vehető. 9

### A könyvpiac szenzációja

## A szürkeruhás hölgy

Ara 1 kor. 20 fillér.

Kapható Kovács Sándor papírkereskedésében.

# Könyvnyomda és lapkiadóvállalat

Makó, Szegedi-u. 1. sz. Telefon 162



Mindennemű nyomdai munkák, u. m.: irodai nyomtatványok, memorandumok, táblázatok, körlevelek, falragaszok, esküvői és bál meg-hívók, eljegyzési kártyák, névjegyek stb. izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek. A kiadásunkban megjelenő »Makói Független Ujság« a vármegye legelterjedtebb és legkedveltebb lapja, megjelenik naponta 4-5000 példányban. Hirdetéseket jutányos áron közlünk. Bármit elad vagy vesz, biztos sikert ér el, ha hirdeti a »Makói Független Ujság«-ban.



## Kovács Sándor és Társai